

**ЕВРОПЕЙСКИ КОЛЕЖ ПО
ИКОНОМИКА И УПРАВЛЕНИЕ**

КУРСОВА РАБОТА

ПО МАКРОИКОНОМИКА

НА ТЕМА:

**ЩЕ СПЕЧЕЛИЛИ ОБЩЕСТВОТО, АКО СНИЖИ
БЕЗРАБОТИЦАТА ПОД ЕСТЕСТВЕНАТА Й НОРМА В
БЪЛГАРИЯ?**

Изготвил:

Проверил:

2015

УВОД

Така поставен въпросът от заглавието скрива за обикновения човек неговата същността. По своето естество неговия отговор се крие във вида връзка между безработица и инфлация. Връзката между безработицата и инфлацията отдавна е във фокуса на икономистите. От известно време се смята, че е налице замяна между двете, от която политиците могат да извлекат поука. С други думи, по-ниската безработица може да се поддържа с оглед толериране на по-висок процент на инфлацията. Към настоящия момент това вярване вече не се прокламира, поне що се отнася до дългосрочен план. Докато минималната безработица може да се разглежда като желана политическа цел, малко икономисти ще дефинират пълната заетост като заетост за всеки, който иска да има работа. Вместо това, много биха казали, че пълната заетост е най-ниското равнище на безработица съответстваща на стабилния темп на инфлация. Този процент е известен като естествената норма на безработица.

Някаква представа за това, какво е това ниво на безработица може да бъде изключително полезна за политиците. Инфлацията има тенденция да бъде бавна, за да се отговори на тези промени в политика, които тя засяга. Ефектите на експанзионистичната парична политика върху инфлацията, например, не могат да станат ясни за известно време. По същия начин, в моменти, когато темпът на инфлация е относително висок, то е вероятно да се отговори бавно към политики, предназначени да я намалят. Отчасти поради тези характеристики и защото политиките за намаляване на инфлацията могат да имат краткосрочни икономически разходи, то изглежда, че преобладаващото мнението е избегване на увеличаване на инфлацията като цяло.

Може би най-ключовата характеристика на естествената норма на безработица е, че тя е най-ниския размер на безработицата, който е устойчив. Ако моделът на естествената норма е правилен, политиците се стремят да поддържат действителната безработицата под естествената норма, която в крайна сметка трябва да се бори с бързите темпове на инфлация.

Поради това, че инфлацията има тенденция да реагира постепенно на промените в основните икономически условия, начинът за нейното предсказване или за идентифициране на условията, които могат да доведат до увеличаване на процента на инфлацията, би бил изключително полезен за политиците. Естествената норма на безработица са разглеждат от много икономисти като средство за измерване на

плътността на пазара на труда и по този начин за оценка на риска от бъдещи увеличения на инфлацията¹.

1. КРИВАТА НА ФИЛИПС

В своята статия от 1958г., икономистът А.Филипс представя доказателство за обратното връзка между темпа на нарастване на заплатите и равнището на безработица. Сравнявайки темпове на увеличение на заплатите с процента на безработица във Великобритания между 1861 и 1957г., той установява, че със свиването на пазара на труда и намалението на равнището на безработица, паричните заплати проявяват тенденция към по-бързо повишаване. Тъй като увеличенията на заплатите са тясно свързани с увеличението на цените, връзката е била широко разглеждана като компромисна между инфлацията и безработицата. Изводът е, че имайки в предвид размяната между инфлация и безработица, политиците биха могли да „купят“ по-ниско равнище на безработица за сметка на по-висок процент на инфлацията.

Кривата описваща тази замяна е станала известна като „крива на Филипс“. Стабилна крива на Филипс би означавала, че политиците могат да изберат една от няколко комбинации от инфлация и безработица, която е най-привлекателна и се определя като цел на макроикономическата политика. Опитът на САЩ от 1960г. е малък в опровергаване на това становище.

Фигура 1 представя годишния процент на безработица в САЩ и инфлацията на потребителските цени за 60-те. Тези данни предполагат, че е имало замяна подобна на тази, намерена от Филипс във Великобритания и че политиците биха могли да се стремят между няколко комбинации на безработица и инфлация в зависимост от тяхната относителна „непривлекателност“ за тези две икономически злини.

Теоретичното обяснение за наклонена надолу линията описваща компромиса между безработица и инфлация зависи от прекомерното търсене. Докато съвкупното търсене надвишава икономическия капацитет, нивото на безработицата ще клони към намаляване и обратно. По същия начин, търсене на предлагане ще повиши и двете, заплати и цени, така че покачването на цените е склонно да има връзка с намаляването на безработицата².

¹ Labonte, M. , CRS Report RL32274, *A Changing Natural Rate of Unemployment: Policy Issues*.

² Richard G. Lipsey, “ The Relation Between Unemployment and the Rate of Change of Money Wages in the United Kingdom, 1862-1957: A Further Analysis,” *Economica*, Feb. 1960, c.1-31.